

OTSUS

xx.xx.2022 nr xx

Kohaliku omavalitsuse tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmine

Kohaliku omavalitsuse tuuleenergeetika eriplaneeringu planeeringuala muutmine

Kohaliku omavalitsuse tuuleenergeetika eriplaneering (*eriplaneering*) koostatakse Pärnu linnas Paikuse osavalla territooriumile eesmärgiga selgitada välja sobiv ala elektrituulikute pargi rajamiseks ning määrata tuulikupargi kommunikatsioonidele sobiv paigutus.

Pärnu linn algatas tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ning planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (*KSH*) koostamise koos vajalike uuringute läbiviimisega [Pärnu linnavalikogu 18.06.2020 otsusega nr 51](#). Tori valla territooriumil osal algatati eriplaneeringu ja KSH koostamine [Tori Vallavalikogu 19.08.2020 otsusega nr 252](#). Algatatud eriplaneeringute alad külgnevad üksteisega, kus kahe omavalitsuse territooriumidele kavandatav tuulepark moodustama ühtse terviku. Sellest tulenevalt käsitleti algatatud eriplaneeringute ala sisuliselt ühe alana, mille osas koostati ühine planeeringulahendus ja keskkonnamõju strateegiline hindamine Pärnu linnavalitsuse ja Tori vallavalitsuse koostöös. Ühise riigihanke (viitenumber 231259) tulemusel leitud töövõtjad koostasid Pärnu linna ja Tori valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku (koostaja AB Artes Terrae OÜ) ning Pärnu linna ja Tori valla eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande (koostaja Lemma OÜ).

Kavandav tuulepark koosneb kuni 12-dest tuulikust kõrgusega kuni 290 m. Tuulepargi liitumine on kavandatud 110 kV alajaama ning tuulepargi ja alajaama vahelise õhuliini pikkus on kuni 15 km.

Tuulepargi rajamise vajadus tuleneb Eesti riigi kliima- ja energiapoliitikast, mille raamistiku määrab dokument Kliimapoliitika põhialused aastani 2050. Eesti pikaajaline eesmärk on minna üle vähese süsinikuheitega majandusele, mis tähendab järk-järgult eesmärgipärast majandus- ja energiasüsteemi ümberkujundamist ressursitõhusamaks, tootlikumaks ja keskkonnahoidlikumaks. Koostatav eriplaneering on kooskõlas Eesti kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega, sh Eesti energiamajanduse arengukavaga 2030+ ja Eesti kliimamuutustega kohanemise arengukavaga aastani 2030.

KSH väljatöötamise kavatsuse ja lähteseisukohtade koostamisel teostati esmane Pärnu linna ja Tori valla eriplaneeringu territooriumi lihtsustatud kaardianalüüs. Kaardianalüüsiga välistati ilmselgelt sobimatud alad tuulepargi asukohaks. Ilmselgelt sobimatute aladena käsitleti kõiki looduskaitsealade alusel kaitstavaid alasid (kaitsealad, hoiualad, püsielupaigad, sh

projekteeritavad kaitstavad alad) ja ETAK andmestiku alusel elu- ja ühiskondlikke hooneid 1000 m puhvervööndiga.

Kaardianalüüsil ilmnes, et eriplaneeringu territooriumil paikneb potentsiaalselt 2 piirkonda, millel puuduvad otsesed välistavad tegurid eriplaneeringuga käsitletava objekti asukoha edasiseks valikuks ning millel on olemas piisav territoorium ning sobilik kaugus põhivõrguga elektriühenduse võimaldamiseks. Potentsiaalselt sobilikke alasid käsitleti KSH aruandes asukohaalternatiividena:

- Alternatiiv 1 ehk ala 1 on suurusega u 1020 ha ning asub Pärnu linnas Tammuru külas, Põlendmaa külas ja Tori vallas Kildemaa külas.
- Alternatiiv 2 ehk ala 2 on suurusega u 1913 ha ning asub Pärnu linnas Põlendmaa külas ja väga väikeses ulatuses Tori vallas Kildemaa külas.

KSH käigus koondati esmase kaardianalüüsiga leitud alade kohta andmebaasides ja eelnevates piirkonda käsitlevates töodes olemasolev andmestik. Kuna tuulikute poolt ohustatud liigirühmadest nahkhiirte andmestik piirkonna kohta oli tugevalt puudulik ja linnustiku andmestik ebapiisav, siis viidi KSH I etapi aruande koostamiseks läbi ka ülevaatlikud välitööd nimetatud liigirühmade elupaikade sobilikkuse hindamiseks.

KSH I etapi aruandes on kirjeldatud ja hinnatud eriplaneeringu elluviimisega kaasnevaid olulisi mõjusid loodus- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, võimalikke alternatiivseid lahendusi ning negatiivsete mõjude leevendamise meetmeid. Parima asukoha eelvaliku leidmiseks on võrreldud erinevaid asukoha eelvaliku alternatiive väljatöötatud kriteeriumite alusel. Alternatiivide võrdlemise kokkuvõtte on toodud asukoha eelvaliku keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande peatükis 5.

KSH käigus hinnatud mõjukriteeriumitest lähtuvalt võib öelda, et alad on looduskeskkonna väärtustelt võrdlemisi sarnased. Siiski linnustiku (kui tuulikute poolt ühe enim ohustatud liigirühma poolt) osas võib eelistatuks pidada 1 ala. Ala 1 puhul on ka kaitsealade ja rohevõrgustiku killustamise mõju väiksem kui ala 2 puhul. Tegu on inimasustusele lähemal paikneva alaga, kus esineb teatav inimõju ka käesoleval ajal. Keskkonnamõju hindamise aruande peatükis 4.2 „Potentsiaalselt sobilike alade tsoneerimine vastavalt looduskeskkonnale avaldatavate mõjude välistustele“ on ala 1 ja ala 2 tsoneeritud oluliste negatiivsete mõjude esinemise võimalikkuse järgi. Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel tuleb võimalike oluliste negatiivsete mõjude esinemise aladel viia läbi täpsemad uuringud piirkonnas oluliste tundlike liikide elupaikade, toitumisalade ja liikumisteede osas. Täpsemate uuringute tulemusel tuleb välja selgitada oluliste negatiivsete mõjude ulatus, mõjude vältimise võimalused, võimalike kompenseerivate meetmete rakendamise võimalikkus. Juhul kui detailse lahenduse mõjude hindamise tulemusel saadakse täiendavat kinnitust, et teatud aladele tuulikute rajamisel on oluline negatiivne mõju olemasolevale keskkonnale, siis sellisel juhul ei ole võimalik teatud asukoha eelvaliku aladele tuulikuid rajada.

Kavandatav tuulepark tuleb ühendada põhivõrguga. Potentsiaalselt sobiliku ala 1 ja 2 võrdluses on nii potentsiaalse õhuliini koridori ulatus kui kattuvus looduslikus seisundis taimkattega alaga ala 2 puhul oluliselt suurem. Ala 1 jääb lähimast põhivõrgu alajaamast 2,2 ja ala 2 jääb 9,2 km kaugusele. Eeldusliku tuulepargi keskosaga on kaugus vastavalt ala 1 puhul u 5,5 km ja ala 2 puhul 11,5 km. Ala 1 puhul on lisaks osaliselt ühendusliini puhul võimalik see kavandada olemasolevate trasside (tee ja elektriliinid) koridoridesse. Seega on ka oodatav negatiivne mõju ala 2 ühendamisel põhivõrgu alajaamaga või olemasolevale kõrgepingeliinile rajatava uue alajaamaga tunduvalt negatiivsem kui ala 1 puhul.

Ala 2 kujust ja suurusest tulenevalt esineb antud ala puhul suurem võimalus ala siseselt valida tuulikupositsioonidele asukohti, mis asuksid elamualladest kaugemal (võrreldes alaga 1) ning

esineks suurem vabadus optimeerida tuulikupargi detailset lahendust müra -ja varjutuse emissioonidest lähtuvalt. Ala 1 pindalast ja kujust tulenevalt oleks samas mahus tuulikute positsioonide paigutamine keerukam (ruumi selleks vähem), st võib esineda olulisem mõju elamualade suhtes.

Majanduslikus vaates võib eelistatuks pidada ala 1, mille lähialadele jääb olemasolevaid ja perspektiivseid tootmisalasid, mille arendamisele tuulepark potentsiaalselt positiivset mõju avaldaks. Samuti saaksid eeldatavalt taluvustasu suurem hulk piirkonna elanikke. Ala 1 puhul jääb ka vahetusse lähedusse Paikre prügilala, mis potentsiaalselt võib soosida piirkonda tulevikus ka vesiniku tootmisüksuse rajamist (prügilates tekib biogaas, mida saab vesiniku tootmisel toorainena kasutada).

Eriplaneering on koostatud koostöös asjaomaste asutuste, erinevate huvigruppide ja avalikkusega. Tulenevalt planeerimisseaduse § 99 lõikest 1 tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. Pärnu Linnavalitsus edastas eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks asjaomastele ametkondadele ja teistele huvitatud isikutele.

Eriplaneeringu koostamise käigus on määratud võimalikud tuulepargi põhivõrguga liitmise alajaamad, mis paiknevad Pärnu linna Paikuse osavalla territooriumil väljaspool algatamise otsuses määratud planeeringuala. Sellest tulenevalt suurendatakse eriplaneeringu ala Pärnu linna Paikuse osavalla territooriumil.

Eriplaneeringu ja KSH I etapi materjalid on kättesaadavad Pärnu Linnavalitsuse kodulehel.

Lähtudes eeltoodust ja planeerimisseaduse §109 lõike 1 Pärnu Linnavolikogu otsustab:

1. Võtta vastu Kohaliku omavalitsuse tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku ala alternatiiv 1 ehk ala 1 on suurusega u 1020 ha, mis paikneb Pärnu linnas Tammuru külas, Põlendmaa külas (872 ha) ja Tori vallas Kildemaa külas (148 ha). Asukoha eelvaliku ala asendiplaan on esitatud otsuse lisas.
2. Tunnistada vastavaks Pärnu linna ja Tori valla eriplaneeringu asukoha eelvalik (AB Artes Terrae OÜ töö nr 21032ÜP3) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne (OÜ Lemma).
3. Kinnitada eriplaneeringu suurendatud maa-ala asendiskeem (lisa).
4. Pärnu Linnavalitsusel teavitada eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisest ja keskkonnamõju strateegilise hindamise vastavaks tunnistamise otsusest 14 päeva jooksul kohalikus ajalehes, Pärnu linna veebilehel, Ametlikes Teadannetes ja Planeerimisseaduse § 99 nimetatud isikuid ja asutusi.
5. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades vaide Pärnu Linnavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. seadustikus sätestatud korras.
6. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Andrei Korobeinik
volikogu esimees

Silver Smeljanski
abilinnapea